TUNTURILATU 3/2007

”On Okta nyt vesille lähtenyt…”

Esan risumela on tasapainossa.

Näin lauloi Heikki tarttuessaan tottuneesti keppiin jolla alkoi meloa lauttaamme syvemmälle.

Monta vaihetta oli tapahtunut ennen kuin tämä tapahtui. Useamman vuoden olin kaivannut rinkkalautan tekoharjoituksia sillä se tuntui niin uskomattomalta käytännössä. Nyt se kuitenkin oli tapahtumassa. Lauantainen sää valkeni kirkkaana ja viileähkönä. Muutama sadepisara vain säesti vesillelaskuamme.

Olimme Raimon saunamökin rannassa varustautuneena opaskirjoin, naruin, kelluntaliivein, uimapuvuin, vesurein, kirvein, laavuvaatteen. Kaksi rinkkaa piileskeli jätesäkeissä.

Ei siinä tarvittu työnjohtoa, porukkamme on tottunut yhteistyöhön ja omatoimisuuteen.

Raimo lähti nokipannun kanssa tulipaikalle, toiset alkoivat katsella työvälineitä ja sopivaa rakentelupaikkaa. Päätettiin aloittaa rinkkalautan teosta. Raimo oli harventanut rantapuustoaan ja riukuja kyllä löytyi. Kolme riukua pätkittiin sopiviksi, yksi alle kölipuuksi, päälle laavu-

Rakennustarvikkeista ei ole pulaa.

vaate, retkipatjoja, sivupuut, rinkat ja alettiin kääriä lautan muotoon.. Sidontavaiheessa kerrattiin siasorkkaa ynnä muita solmuja.

Kuka lähtee kokeilemaan?

Pälyilimme toisiamme ja eräät alkoivat aivan hytistä ajatuksesta joutua kylmään veteen. Tuuli puhalsi järveltä viileän navakasti. Minä aloitin. Lautta tuntui hiukan huteralta ja kävin vatsalleni sen päälle. Melana oli riuku jonka päähän oli sidottu muovikassi. Hyvinhän tämä sujuu! Vastatuuli hidasti ja edessä olikin katiskan naru. Käännyin ilmeisesti rajummin kuin lautta kesti ja se hörppäsi hiukan vettä, samalla melan pussi alkoi täyttyä vedellä ja painoi lisää toista reunaa. Laituri oli lähellä. Nostimme lautan sille ja valutimme veden pois.

Ilma vielä kokeili lauttaa. Totta se on, vesi kannattelee rinkkaa ja melojaa.

Kahvitauon jälkeen oli vuorossa risulautan teko donitsin muotoon. Opaskirja avuksi ja töihin.

Tuoreita koivun oksia riitti harvennushakkuun jäljeltä. Lautasta tuli hiukan iso mutta sitäkin tukevampi. Halukkaita melojia löytyi. Kaksikin henkeä sopi kyytiin samalla. Vaikka pienen järven yli olisi melonut. Niin siinä kerrattiin vanhaa tietoa ja opittiin uutta.

Kiitos Raimo että annoit tähän mahdollisuuden.

Liisa H

Donitsi, se kelluu sittenkin.

Oikea punos oikeaan paikkaan.

Ah, rinkkalautalla on ihanaa.

Vauvat ja vaarit vauhdissa 4

Leiripäivien kisassa haasteita 7

Halti ei päästänyt huipulle 8

Kavtsilaiset vaelsivat Kevolla 12

Puheenjohtajan tähdenvälit

Taakse jääneenä kesänä tunturilatulaisten talkoohenki tuli esille monissa tapahtumissa, joihin osallistuneet jäsenet tehtävästä riippumatta ovat jokainen kiitoksen ja kumarruksen ansainneet. Kiitos ! Tekemänne työ ja uurastus on Tunturiladun työtä parhaimmillaan.

Suomen Ladun leiripäivien vaelluskilpailun järjestäminen sekä yhdistyksen toiminta- ja esittelypiste Kiilopäällä osoittivat, että talkootyö yhdistyksessämme ei ole historiaa vaan tätä päivää.

Susi-Kiisan keittokatoksen rakentaminen ja muu kämppiemme kunnostus talkoovoimin on meille itsellemme täysin luonnollinen asia. Viihdymme toistemme seurassa tekemällä arvokasta ja tuloksellista työtä yhdistyksemme hyväksi ja samalla pidämme puitteet kunnossa liikkumista ja harrastusmahdollisuuksia varten. Talkoissa on hauskaa.

* * *

Osallistuin Kiilopään tapahtumiin talkoolaisena. Se oli minun kesäni yksi ylpeydenaiheista.

Toinen kesän kohokohdista oli Susikyrössä toteutettu Vauvasta vaariin -viikko. Tytöt ja pojat, isät ja äidit, ukit ja mummut antoivat toimintapäivistä niin innokasta ja positiivista palautetta, että tällaista toimintaa tulee jatkaa ja kehittää jokakesäiseksi tapahtumaksi. Susikyrö on siihen erittäin sopiva paikka. Kiitos mukana olleet muksut, te teitte viikosta ikimuistettavan.

Kesäni kohokohta oli myös se, että sain olla mukana tunturinlaella, kun hyvä ystäväni uskoi retkikaverinsa tuhkan tunturituulien kuljetettavaksi, leijailemaan siniseen autereiseen maisemaan pilvipoutaisessa säässä valkoisten per-

hosten saattelemana. Oli kiireetön ja rauhallinen päivä.

* * *

Karttulassa tsietsalaisten toimiessa isäntinä ja emäntinä vietimme hyvin onnistuneet kesäpäivät. Leppoisasta savolaisesta ohjelmasta oli naattimassa lähes sata yhdistyksemme jäsentä. Kotoinen tunnelma, yöllinen täysikuu ja soutukilpailun mausteena puhaltanut laitatuuli ovat muistoissamme. Suuret kiitokset teille tsietsalaiset huolenpidostanne.

Lokakuussa tapaamme toisemme Kauvatsan kunnassa susiaisissa. Paikka on ennestään tuttu Aittakarin leirikeskus. Syyskokouksessa tehdään jälleen tärkeitä päätöksiä ja päätöksien tekoon osallistuvat kokouksessa läsnäolevat. Kokouksen muissa asioissa keskustellaan susisäännöistä. Onko niitä aiheellista tarkistaa ja millä tavoin? Onko joihinkin vaatimuksiin syytä lisätä vaihtoehtoisia suorituksia? Kiinnostus susiarvojen suorittamiseen on viime vuosina voimakkaasti vähentynyt, mistä syystä on oltava huolissaan perinteikkään instituution tulevasta kehityksestä. Tänä vuonna vihittävien susien anomukset tulivat aivan viime tipassa, oli jopa pelko siitä, onko susiaisissa päähenkilöitä ollenkaan. En kuitenkaan pelkää susiaatteen loppumiseen vaikka hiipumista on tapahtunut uusien vihittävien susien kohdalla. Susisääntöjen muuttamisesta on tehty vuosikokousaloite, joten keskustelu on paikallaan. Aloite käsitellään ja päätökset tehdään seuraavan vuoden kokouksissa. Nyt halutaan kuulla kannanottoja säännöistä.

* * *

Viime viikonvaihteessa taisi tulla syksy, sillä niin voimakas muutos säässä tapahtui. Näkemiin kesä, tervetuloa syksy. Molemmat vuodenajat kelpaavat tunturilatulaisille. Nauttikaamme myös niistä asioista, joille emme voi mitään.

Värikästä tulevan ruskan aikaa jokaiselle

Raimo

Kerhojen yhteyshenkilöt

OKTA (1) Kainuu
pj. **Liisa Haapalainen**
Peltokatu 6 A 4
88600 Sotkamo
(08) 666 1932, 050 370 1350
liisa.haapalainen@luukku.com
siht. **Esa Suominen**
Rysätie 9 C 7, 87700 Kajaani
(08) 612 0152 esa.suominen
@kajaani.fi

KUOKTE (2)
Keski-Uusimaa
pj. **Matti Häppölä**
Kirveskatu 7, 11130 Riihimäki
050 490 3897
matti.happola@gmail.com
siht. **Jalo Härkönen**
Kaivokatu 5, 05900 Hyvinkää
040 569 783
jalo.harkonen@pp1.inet.fi

KOLBMA (3)
Pirkanmaa
pj. **Jorma Laine**
Lentävänniemenkatu 2 A
33410 Tampere
(03) 346 2960, 0400-612 960
siht. **Sirkka-Liisa Vuori**
Otavalankatu 5 C 25 A
33100 Tampere 050 541 0482
sirkkaliisa.vuori@kolumbus.fi

NJEALLJE (4) Savo
pj. **Lea Sarkeala**
Satakunnankatu 53 A-rappu
78300 VARKAUS
(017) 556 5400,
0400 299 956
lea.sarkeala@pp.inet.fi
siht. **Pirjo Vainionpää**
Sotkulahdentie 31
58900 Rantasalmi
040 7592444
pikuvain@hotmail.com

VIHTTA (5) Pohjanmaa
pj. **Tapani Rajala**
Lapuankatu 5 A 6
65350 Vaasa, 050 330 8045
tapani.rajala@pp.inet.fi

KUHTTA (6) Helsinki
pj. **Tommi Ryyppö**
Patterikuja 17 B 5
00340 Helsinki, 040 8315827
tommi.ryyppö@kolumbus.fi
siht. **Eeva-Mari Kivimäki**
Koroistentie 8 B 10
00280 Helsinki 050 309 3584
eeva-mari.kivimaki
@helsinki.fi

TSIETSA (7)
Pohjois-Savo
pj. **Urpo Häkkinen**
Huuhkajantie 9
71800 Siilinjärvi
050 565 9839
urpoh@dnainternet.net
siht. **Hannu Katainen**
Honkakatu 3 as 6
74130 Iisalmi, 0400 525 415
hannu.katainen@dnainternet.net

KAVTSI (8)
Pääkaupunkiseutu
pj. **Pertti Meriläinen**
Hirvitie 13 B 7, 01450 Vantaa
040 910 2182
pertti.merilainen@pp1.inet.fi
siht. **Eila Nokelainen**
Kiilletie 5 F 56
00710 Helsinki, 040 7150396
tunturikerho.kavtsi@kolumbus.fi

OVTSI (9) Keski-Suomi
pj. **Tapio Uutela**
Kumpulantie 6 D
40600 Jyväskylä, 040 849 3670
tapio.uutela@tintti.net
siht. **Ritva Loimio**
Puistotori 6 as 16
40100 Jyväskylä
(014) 615 282, 040 552 1037
riloimio@cc.jyu.fi

LOGI (10) Lounais-Suomi
pj. Paavo Kramsu
Lauklähteenkatu 6 B 41
20740 Turku, 040 706 2764
paavo.kramsu@luukku.com
siht. **Irma Rytkölä**
Lauklähteenkatu 6B 41
20740 Turku
040 861 7601
i.rytkola@luukku.com

ALPPAS (ilves) Häme
pj. **Erkki Maununen**
Varstatie 29
13500 Hämeenlinna
040 519 6107
erkki.maununen@pp.inet.fi
siht. **Taija Heinonen**
Riitepolku 1
13500 Hämeenlinna
0400 585 567
taija.heinonen@armas.fi

KUMPE (susi)
Pohjois-Karjala
pj. **Pentti Huikuri**
Mäntytie 3 83100 Liperi
040 763 2276
pentti.huikuri@pp.inet.fi
siht. **Johanna Nevalainen**
Kansantalontie 9 B 3
83700 Polvijärvi
050 331 7876
johanna.lappalainen.1@luukku.com

KUOVZA (karhu)
Kymenlaakso
pj. **Ari Mussalo**
Maderannantie 14
48310 Kotka
040 742 8523
ari.mussalo@kymp.net
siht. **Seija Mussalo**
Maderannantie 14
48310 Kotka
040 843 0475
seija.mussalo@kymp.net

GEATKI (ahma)
Satakunta
pj. **Satu Ojala**
Loimijoentie 817
32700 Huittinen
050 5234844
satu.ojala@huittistensanomalehti.fi
siht. **Pirkko Liuksiala**
Huhkolantie 3 B 20
32700 Huittinen
044 567 0244
pirkko.liuksiala@huittinen.fi

NJALLA (naali)
Tunturilappi
pj. **Paula Heikkilä**
Repotie 4
99100 Kittilä 040 846 2156
heikkila_paula@hotmail.com
siht. **Raija Paasirova**
Ounasjoentie 810
99140 Köngäs
040 716 3033 raiski@levi.fi

Lapinkävijät OWLA Oulun seutu
pj. **Hannu Yrjänäinen**
Takahaantie 4
90650 Oulu
044 260 3818
hannu.yrjanainen@oulunenergia.fi
siht. **Leila Virtanen**
Sauvojantie 6 C as 17
90560 Oulu, 040 771 3462
leila.virtanen@poyry.com

TOIMINTA-MUISTIO

Vuosi 2007

1.-8.9.	• Njealljen kerhoviikko Susi-Kiisalla
8.-15.9.	• Tsietsan kerhoviikko Susi-Kiisalla
8.-15.9.	• Ovtsin kerhoviikko Susikyrössä
5.-7.10.	• Syyskokous ja susiaiset Geatkin järjestäminä

Vuosi 2008

	• Kevätpäivät ja kevätkokous Kajaanin Joutsenlammella Oktan järjestäminä
29.3.-5.4.	• Login kerhoviikko Susikyrössä
	• Kesäpäivät Login järjestäminä
6.-13.9.	• Login kerhoviikko Susi-Talaksella
6.-13.9.	• Kuokten kerhoviikko Susikyrössä
13.-20.9.	• Kavtsin kerhoviikko Susi-Talaksella
10.-12.10.	• Syyskokous ja Susiaiset Alppaksen järjestäminä

Vuosi 2009

	• Kevätpäivät Njallan järjestäminä
	• Syyskokous ja Susiaiset Kuokten järjestäminä

Tunturiladun johtokunta ja toimihenkilöt

Raimo Pahkala, puheenjohtaja, Okta, Honkakatu 10, 87100 KAJAANI, raimo.pahkala@nic.fi, (08) 637 009, 040 839 6638

Sirpa Alapuranen, varapuheenjohtaja, kerhoasiainhoitaja, Kavtsi, Vallikatu 5–7 A 4, 02650 ESPOO, sirpa.alapuranen@luukku.com, (09) 298 9881, 040 860 5148

Tommi Avikainen, Ovtsi, Askartie 2b15 00700 Helsinki tommi@pihtiputaalainen.com, 0500-546126

Paavo Kramsu, Logi, Lauklähteenkatu 6 A 23, 20740 TURKU, paavo.kramsu@luukku.com, (02) 236 3369, 040 706 2764

Tapani Ilvonen, Kumpe, Kalevankatu 22 as, 5, 45100 KOUVOLA, 0400 - 158 256, stalo@suomi24.fi

Markku Salminen, Kuokte, Vuoritie 24, 04400 JÄRVENPÄÄ, markku.a.salminen@netti.fi, (09) 291 9916 k, (09) 2719 2458 t, 040 548 4600

Lea Sarkeala, Njeallje, Satakunnankatu 53 A-rappu, 78200 VARKAUS, lea.sarkeala@pp.inet.fi, (017) 556 9400, 0400 299 956

Hanna Sinilehto, Kolbma, Männikkötie 5 B 20, 05830 HYVINKÄÄ, hanna-mari.sinilehto@pp.inet.fi, 040 747 7479

Timo Tulosmaa, Kolbma, Elianderinkatu 8 C 10, 33230 TAMPERE, timo.tulosmaa@sci.fi, 040 744 0565

Toimihenkilöt

Iitu Gerlin, sihteeri, Kavtsi, Maria Jotunin tie 10 E 52, 00400 HELSINKI, iitu.gerlin@kolumbus.fi, 040 707 4598

Pekka Kallio, kämppäisäntä, Logi, Kalttassuo, 20660 LITTOINEN, pekka.kallio@hartela.fi, 050 527 2796

Jaana Sorjonen, talouden-hoitaja Ovtsi, Saarijärventie 7 A 3, 40200 JYVÄSKYLÄ, jaana,sorjonen@elisanet.fi, 0400 - 644 246.

Satu Ojala, toimitussihteeri, tiedottaja, Geatki, Karpintie 13, 32700 HUITTINEN, satu.ojala@huittistensanomalehti.fi, (02) 560 1085 t. 050 523 4844

Pirjo Sinilehto, jäsensihteeri, Kolbma, Veisunkatu 14 as 5, 33820 TAMPERE, pirjo.sinilehto@kolumbus.fi, (03) 266 2592 k. 040 763 1109

Login mennyttä ja tulevaa

Terveiset varsinais-suomalaisesta loppukesän lämmöstä (kirjoitushetkellä 14.8. +23 astetta).

Login alkuvuosi on mennyt pitkälti perinteisissä merkeissä, ja keskikesä talkoissa Susi-Kiisalla.

Huhtikuussa oltiin kahdenkin porukan voimin hiihtovaelluksella Paistuntureilla. Netistä löytyy tarinaa ja kuvia ensimmäisen sakin matkasta, toinen seurasi alkumatkan päivän verran perässä. Samaan aikaan oli Login kerhoviikko Kiisalla. Viikkoon mahtui sekä aurinkoa, että tuiskua. Pakkasta ei ollut liikoja.

Reilu viikko ennen vappua, Login naiset viettivät viikonloppua Virttaan Harjureitillä, n. 70 km Turusta pohjoiseen, ja saivat niskaansa takatalven. Se ei ilmeisestikään tahtia haitannut, vaan keväinen luonto on aina upea vaikka olisikin 5 cm uutta lunta päällä.

Helatorstaina starttasi perinteinen 4 päivän Helapyöräily, nyt yhdessä vihttalaisten kanssa, pitkin vanhaa Kuninkaantietä. Lähes 20 hengen porukka polki vanhoissa kulttuurimaisemissa Turusta Halikon, Perniön ja Fiskarsin kautta Karjaalle, mistä palasivat junalla takaisin. Kuningasta ei näkynyt, mutta muuten retki oli antoisa, myös ilmojen puolesta.

Pari viikkoa siitä, kauden päättäjäisissä ratkottiin Login mölkkymestaruus. Voittajien hehkutukset löytyvät netistä.

Heinäkuun alussa oli, nyt perinteisesti jo toisen kerran, kerhon vene- ja melontaretki Saaristomerelle. 'Anna Duuni'-aluksessa matkasi kymmenkunta kerholaista kippari Penan turvallisessa huomassa, ja kolme urhoollista lähti matkaan meloen. Tavoitteena kaikilla oli Nötön saari Nauvon eteläpuolella. Melojat lähtivä Pikku-Nauvosta jo perjantaina ja yöpyivät matkalla Berghamnissa, Saaristomeren Kansallispuiston luontotuvan pihapiirissä. Lauantaina jatkettiin Nötöseen, minne Turusta aamulla lähteneet veneilijät saapuivat iltapäivällä. Myös he olivat poikenneet matkalla tutustumaan Berghamnin luontopolkuun. Iltaa vietettiin saunoen, ukkosta väijyen ja grillaten. Sunnuntaina veneilijät tutustuivat vielä saaren nähtävyyksiin, kuten soivaan kiveen, mutta melojat lähtivät aikaisin 5 tunnin paluumatkalleen. Keli oli ihanteellinen.

Samaan aikaan oli 5 hengen ryhmä susivaeltamassa Kilpisjärven maastoissa. Ainakin yksi tuleva Tunturisusi sai tinkinsä täyteen. Hyttysiäkin oli kuulemma ihan riittävästi.

Heinäkuussa myös talkoiltiin kovasti Kiisalla. Pekka Kallio kertoilee niistä aikaansaannoksista omassa jutussaan.

Syksy alkaa yhden välivuoden jälkeen ruskavaelluksella. Nyt aiotaan laitaa karhu kierrokseen, eli patikoidaan Kuusamon kuululla ”luontopolulla”, Oulanka- ja Kitkajoen maisemissa. Muuten syksy menee kotipuolessa retkeillen ja touhuten, kun Susiaisetkin ovat ihan naapurissa, Satakunnassa. Kavtsilaiset ovat tulossa kylään lokakuussa ja silloin on aikomus yhdessä kerätä karpalot pois suolta kuljeksimasta. Lokakuussa on tiedossa myös mielenkiintoinen kerhoilta, kun meille kerrotaan Kiisan lähialueen kylien historiasta. Jokainen voi tutustua tarkemmin kerhomme tulevaan toimintaan Login kotisivuilla.

Vuosi 2008 alkaa taas hyvin perinteisesti kun lähdemme viikolla 2 kaamoshiihdoille Saariselälle. Siitäkin löytyy tarkempaa tietoa netistä, ja jos asia kiinnostaa myös muita tunturilatulaisia, niin yhteyttä voi ottaa puheenjohtaja Pateen. Paikkoja saattaa hyvinkin olla tarjolla sopuhintaan.

Ensi vuosi on Login 30v-juhlavuosi. Tulemme juhlistamaan sitä monin eri tavoin. Tärkein tapahtuma on synttärit 19.2., mutta juhlan merkeissä järjestämme myös Tunturiladun kesäpäivät ensivuoden elokuussa. Tarkka aika ja paikka ovat vielä virallisesti päättämättä, mutta tervetuloa kaikille jo nyt! Seuratkaa ilmoittelua. Seuratkaa myös Login nettisivuja, siellä tiedotetaan ainakin meille logilaisille tärkeistä asioista, ja sinne laitetaan myös aika-ajoin kuvajuttuja menneistä mukavista tapahtumista ja lisää vanhoja 'Login Tarinoita'.

Oikein mukavaa alkusyksyä kaikille! Käykää sienimetsällä, älkää antako hirvikärpästen häiritä, huppu vain piukkaan päähän ja puseron helma housuihin.

Paul Pakarinen

Tervehdys Keski-Suomesta

Tänä kesänä on tassuteltu sateessa siellä sun täällä. Eipä silti kunnon helteestä ja auringosta on nautittu myös yllin kyllin. Kaikki säät ovat kuitenkin ulkoilusäitä, sehän tiedetään. Tässä vaiheessa suuri joukkomme harrastaa varsinaista hyötyliikuntaa kun kesän sato metsista ja vainioilta kerätään talteen.

Ovtsilaiset ovat retkeilleet yhdessä Pyhä-Häkissä lintuja bongailemassa. Ahkerimmat lintuharrastajat tekivät elämänsä matkan maapallon toiseen laitaan eli Alaskaan, Kaliforniaan ja Arizonaan asti. Tuolta retkeltä Tuula tuli sitten ohjailemaan meitä Inarille. Kolmen inkkarin ja Tuulan kajaakin kyydeillä seilasimme kahdeksan päivää pitkin ja poikin ihanaa Inarinjärveä. Eräs ystäväni kertoi säälien seuranneensa Lapin säätiedotuksia, mutta se sääli meni kyllä täysin hukkaan: meillä oli kaiken kaikkiaan erinomainen ja leppoisa melontaretki. Jos sade vähän kasteli, sen aurinko pian kuivasi. Kirkas järvivesi oli myös ylellistä uintipuuhiin aamuin illoin. Iltamuotioilla paistui kala ja räiskäleet. Ja tietysti lintuja bongasimme jopa Kaikunuoran kaakkuripariskuntaa myöten. Paluumatkalla Rovaniemellä vaihdoimme kuulumisia Oulun ovllalaisten kirkkovene- ja kanoottiretken vaiheista. He olivat palanneet Nellimiin samoihin aikoihin kun me lähdimme vesille Veskonniemestä.

Nyt odotamme innolla ruskaretken alkamista. Susikyrö täyttyy viikolla 37 ovtsilaisista. Ilmoittautuneita on bussiinkin lähes kolmekymmentä ja osa tulee mukaan omin kyydein. Ensikertalaisia on monta mukana ja vanhat konkarit tuntevat ja tietävät tunturiharjanteiden mieltä- kiehtovan kauneuden. Retkeilemme ja luulenpa, että Tynnyrivaaran rinteet saavat luovuttaa meille kaarnikkasatonsa syksyisen nektarin valmistusta varten. Ja toivottavasti ruska värjää maiseman.

Sitä ennen tapaamme teitä ystäviä vielä Tunturiladun kesäpäivillä Savossa.

Ovtsin toimihenkilörintamalla on tapahtumassa sellainen muutos, että olen pääsemässä 'eläkkeelle' kerhon sihteerin hommasta. Uutena sihteerinä aloittaa Ulla Kosonen, tunturilatulaisena vielä tuore mutta näihin töihin oikein pätevä.

Antoisia retkiä ja hyvää oloa kaikille toivottaa

Ritvis

Tervehdys Satakunnasta

Syksy tekee tuloaan ja meillä kokoontumistahti järjestelytoimikunnalla sen kuin tihenee. Odotamme teitä tuntutilatulaiset sankoin joukoin saapuviksi Susiaisiimme ja syyskokoukseen.

Paikkanahan on jo kevätpäiviltä tutuksi tullut Kokemäen seurakunnan leirikeskus Aittakari Sääksjärven rannalla. Aivan, sen pienen ja mutkaisen tien varrella! Mutta Ahmauksen tietä kannattaa ajella, perillä on tarjolla monenlaista puuhaa ja virkistystä, asiaakaan unohtamatta.

Koska emme kokoonnu missään metropolissa, olemme järjestäneet kuljetuksen Kokemäen linja-auto- ja rautatieasemilta Aittakariin. Mutta tämä on vain ennakkoon kyytitarpeestaan ilmoittaneille! Ihan joka junalla ja bussilla emme käy kyttäämässä, olisiko tunturilatulaisia tulossa. Siihen emme ryhdy.

Susiaisten järjestäminen on pienelle kerhollemme iso juttu ja haluamme tarjota teille viihtyisän, monipuolisen, toiminnallisen ja kiinnostavan viikonlopun. Sen vuoksi toivomme, että te tulisitte sankoin joukoin Satakuntaan, vaikka me olemmekin täällä Suomi-äidin hameenhelman nurkassa.

Sääksjärvihän on, kuten monet muistavat, meteoriittijärvi, jonka rannalla on vanhan tarinan mukaan asunut jättiläinen. Jättiläinen oli hermostunut Sääkskosken kohinaan ja heittänyt kivenlohkareen koskea kohti. Sihti oli vähän pielessä, sillä kivi ei koskeen asti yltänyt. Kanninkivi on Aittakarin ja kosken välillä, jota halukkaat voivat käydä katsomassa.

Vielä ennen susiaisia meiltä lähtee yksi naisporukka vaellukselle Lemmenjoelle. Se on kerhomme naisten vaelluksista järjestyksessään 21.

Kahdeskymmenes vaellus tehtiin kesällä Kevolle kymmenen naisen porukalla. Se reissu onnistui hyvin, vaikka sääennusteet meitä vähän pelottelivatkin ja pistivät muuttamaan reittisuunnitelmia. Meidän oli määrä vaeltaa Kuivilta Susi-Kiisalle, mutta jatkuvan sateen uhka kannusti kulkemaan merkityllä reitillä. Kevon reissustamme ja Lemmenjoen vaelluksesta saatte lukea ehkä vuoden viimeisestä lehdestä.

Antoisaa syksyä kaikille tunturilatulaisille. Tapaammehan sitten Aittakarissa lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna?

Toivovat Satu ja muu järjestelyporukka

Kuulumisia Njealljesta

Kehotoiminnan vuoden hiljaisin aika alkaa olla takana – illat ovat pimenneet ja yöt viilenneet – ruskaviikko Kiisalla on parhaillaan menossa, kun tämä lehti ilmestyy.

Takana on elokuun purjehdus Linnasaaren kansallispuiston alueella, joka oli nyt toinen kerta ja kaikki mukana olleet olivat erittäin tyytyväisiä retkeen. Suurkiitos Sepolle ja Pirjolle matkan järjestämisestä.

Syksyn ensimmäinen kerhotapaaminen on Mikkelissä 29.09. klo 13.00 – paikkaa eivät mikkeliläiset ole vielä ilmoittaneet, joten saamme sen lukea lehdistä. Kerhon syyskokousta ja tulevan vuoden toimintakalenteria varten otamme mielellämme vastaan ehdotuksia tulevaa toimintaa varten.

Marraskuussa on aika valita uusia jäseniä toimikuntaan – jätän senkin asian nyt Teille mietintämyssyyn. Kerhon syyskokouksen ajaksi on suunniteltu lauantaita 10.11. klo 13.00 – . Kokouspaikkakunnaksi on toimintakalenterissa merkitty Varkaus.

Hiihtoviikkoakin voi jo alkaa suunnittelemaan – viime kevään hiihtoviikko Vuontipirtillä on saanut osakseen vain kiitosta, joten kannattaisikohan ajoissa koota porukkaa ja miettiä paikkaa mihin nyt suunnistaisi?!

Puheenjohtajan mietteitä syksyn kynnyksellä

Kesäpäivillä paneudumme taas teemaan ”Tunturilatu huomenna” jatkoa tulevaisuuskeskustelulle.Olette varmaan huomanneet, että melkein jokaisessa yhdistyksessä toimii **nuorisotoimikunta**, **koulutustoimikunta, retkitoimikunta,** mutta mikä onkaan tämän hetken suurin pelonaihe yhdistyksissä? Ikääntyminen – ukkoontuminen millä nimellä sitä nyt nimittäisinkään – panee miettimään, että olisikohan syytä lisätä toimikuntiin, vaikka ” ukkotoimikunta”, joka suunnittelisi toimintaa tälle suurelle ikääntyvälle joukolle, joka kantaa yhteistä nimeä ”tunturilatulainen”!!!!

Nuorisotyötä tulee tehdä – se on ihan hyvä asia, mutta unohtamatta suurinta jäsenryhmäämme, joka on luonut Tunturiladun – rakentanut sille kämpät ja hoitanut ne – hoitaa edelleenkin. Menneen kesän talkoot sen ovat taas todistaneet missä Tunturiladun voima piilee.

Pekka-kämppäisäntämme kirjoituksessa on kiitokset talkoolaisille, jotka ovat tehneet upeaa työtä mm. Kiisalla, jonne olemme menossa uutta keittokatosta syyskuun alussa testaamaan – kiitos Pekka & talkoolaiset.

Missähän mahtaa olla tämä Susikyrön kettu, joka seurasi ahkerasti kalansiivousta ja huolehti tehokkaasti kalanperkeet parempaan talteen Susi-Kyrössä syksyllä 2005.

Ikääntyviltä jäseniltämme palautuu kämppien avaimia aika usein – ei kuoleman kautta, vaan sen takia, ettei sinne Lapin kämpille enää jakseta kulkea – matka on pitkä ja monille liian raskas.

Kymmenien vuosien yhteinen aika harrastuksen parissa on tuonut monia hyviä ystäviä, joiden kanssa mielellään muistelisi menneitä retkiä – lähempänä kotikontua.

Kysynkin onko aika miettiä ”lähikämpän” hankkimista – joka olisi paremmin saavutettavissa sitten, kun ikä ja vaivat estävät matkanteon Lappiin.?

Tunturiladun syyskokous lähestyy ja johtokunnan erovuoroisten tilalle valitaan uusia tai entisiä johtokunnan jäseniä. Tunturilatu on koko maata kattava yhdistys, joten johtokunnan kokoonpanossa se tulisi mielestäni näkyä. Pääkaupunkiseutu ja Etelä-Suomi ovat hoitaneet leiviskänsä hyvin siltä osin – olisikohan nyt syytä jo muun Suomenkin tormistautua.?!

Mukavaa syksyn jatkoa toivottaa Teille Njealljen

Lea – puheenjohtaja,

melkein päätoiminen korjausrakentaja ja odottelee hartaasti lämmönlähdettä nimeltä kaukolämpö.

Vauvojen ja vaarien viikkoon mahtui kaikenlaista

Kalareissu, melontaretki, kasvien ja kivien tunnistusta...

Sunnuntaina 29.7 kokoontui 25 eri-ikäistä henkilöä Susikyrön vanhaan tupaan aloittamaan yhteistä leiriä näissä hienoissa maisemissa.

Raiski ja Raimo kertoivat aluksi taustoja leirin toteuttamisesta sekä paikan mielenkiintoisesta historiasta. Lopuksi käytiin tulevan viikon ohjelma yhdessä läpi ja jokainen sai sanoa mielipiteensä toteuttamiseen. Raiski toimi varsinaisen ohjelman vetäjänä.

Yhden päivän teemana oli kalastaminen. Lapset ja vähän isommatkin onkimassa pitkospuilla puron kiemuraisista mutkista. Tuloksena oli puoli ämpärillistä ahvenia. Kalareissun jälkeen oli mukava istuskella nuotiolla.

Ilmansuuntia ja syötäviä kasveja

Maanantain vietimme luonnossa, jossa opimme luonnon merkeistä mm. ilmansuunnat sekä syötäviksi kelpaavia kasveja. Harjoittelimme ilmansuuntien määrittämistä kellon, auringon ja luonnon merkkien avulla. Iltapäiväteetä varten keräsimme koivun ja hillan lehtiä.

Ilmainen jalkahoito murkkujen tapaan. Tehkää perässä. Juho 10 v. näyttää esimerkkiä.

Lounaan jälkeen saimme tietoa metsässä ja vesialueilla liikkumiseen. Hauskan rastipelin avulla tuli kattava tietopaketti jokamiehen oikeuksiin liittyen.

Iltapäivällä pelasimme vielä riemukkaasti mölkkyä joka tempaisi kaikki osallistujat yhteiseen riemuun.

Iltanuotiolla lapset esittivät harjoittelemansa ohjelman ja hauskaa oli.

Suunnistuksen salat selviksi

Tiistaina kävelimme vajaan tunnin matkan Muonion ja Kittilän partiolaisten leirille. Saimme poroaidan sisäpuolella sijaitsevassa leirissä opastusta suunnistuksen saloihin.

Opastuksen jälkeen suunnistimme kiintorasteilla harjoitussuunnistuksen. Kaikki löysivät takaisin lähtöpaikalle joten oppi oli mennyt perille.

Iltapäivällä keskityttiin tekniikkaan. Lapset rakensivat Raimon opastuksella telttaan tai mökkiin soveltuvan hälyttimen. Korvat joutuivat koville hälyttimien vinkuessa eli onnistuttiin siinäkin hommassa.

Ennen ruokailua lapset veistelivät vielä Raimon ohjauksessa kiehisiä iltanuotiota varten.

Ahvenia narraamassa

Keskiviikkona lähdimme veneillä odotetulle onkiretkelle. Jannella oli moottorivene mukana jonka hinauksessa toinen vene teki pari matkaa vastarannalle. Lopulta kaikki siirtyivät sillan luokse, jossa kala alkoi käydä syötteihin kiinni.

Riemu oli ylimmillään kalan tullessa ja taidettiin siinä vähän töniäkin parhaista paikoista kinastellessa. Aamupäivän saalis oli parisenkymmentä ahventa tasapuolisesti kaikille jakautuen. Veneessä Janne ja Arttu saivat saman verran ja hauen päälle.

Ruokailun jälkeen Raiski johdatti porukkamme kanoottien luo. Tarpeellisen opastuksen ja harjoittelu jälkeen pääsimme vesille. Lompolon vesi kohisi kanoottien kiitäessä vedessä. Tähän hetkeen tuli ainut sään aiheuttama harmi koko viikon aikana eli alkoi sataa reippaasti vettä ja homma oli keskeytettävä.

Onneksi kaikki olivat päässeet vesille ja halukkaat myöskin kajakilla.

1.8 oli kansainvälisen partioliikkeen 100 – vuotispäivä. Meidät oli kutsuttu jo aiemmin mainitulle partioleirille iltajuhlaan johon osallistui myös partiolaisten omaisia.

Mukavan ja osin juhlallisenkin (Suomen lipun polttaminen) juhlan jälkeen palasimme vanhaan tupaan viettämään omaa iltajuhlamme. Lystikkään ohjelman jälkeen oli vuorossa keittokatoksessa lettujen paistamista.

Kenttälounaalla Montellin majalla

Torstaina oli vuorossa retki tunturiin. Kiipesimme Montellin majalle jossa nautimme kenttälounaan ja ihailimme maisemia.

Muutamat meistä eli Jorma, Tarja, Juho, Jenni, Aino ja Arttu kiipesimme viereisen Keroskeron huipulle. Vietimme huipulla pienen hetken maisemista ja säästä nauttien.

Paluumatkalla keräsimme kasveja ja kiviä joita illalla kämpässä kirjan avulla tunnistettiin.

Kerrassaan mahtava päivä. Lapset nauttivat matkasta ja saivat paljon uusia kokemuksia. Juho, Arttu ja Lasse kävivät puroissa vilvoittelemassa.

Visiitti opastuskeskukseen

Perjantain ohjelmaan tuli muutos niinpä meillä oli mahdollisuus tutustua lähiympäristöön autoillen. Kolmen auton seurueena ajoimme Hettaan tutustumaan kansallispuiston opastuskeskukseen.

Monipuolisten näyttelyjen lisäksi katsoimme kaksi lyhytelokuvaa näistä kauniista tunturilapin maisemista ja ihmisistä.

Iltapäivällä ajelimme Muonion kautta Pallakselle ja sieltä Susikyröön.

Saunomisen ja iltapalan jälkeen lähdimme Arttu, Juho ja Jorma kalaan järven vastarannalle. Kala olikin syönnillä ja aika kului heitellessämme siten, että palasimme vasta 01.00 kämpille. Hieno kalareissu poikien kanssa.

Viikko meni kuin siivillä

Lauantaiaamu ja aika pakata tavarat autoon. Viikko kulunut nopeasti ja rattoisasti mukavan porukan kanssa.

Kiitokset kaikille mukana olijoille oli mukava tutustua viettää aikaa kanssanne.

Kiitokset Raimolle ja Raiskille leirin toteutuksesta, Urpolle saunan lämmityksestä ja lapsille hyvästä yhteishengestä.

Kiitokset myös Sepolle ja Raimolle mukavista tarinoista jotka koskivat aluetta sen historiaa ja ihmisiä.

Toivottavasti leiri järjestetään taas tulevana vuonna, halukkaita on. Kuten Juho ja Arttu veneessä totesivat kuin yhdestä suusta: Tänne on päästävä ensi vuonnakin.

Hyvää syksyä kaikille lukijoille

Teksti: **Jorma**

ps Nelli-koira kiittää kaikkia hyvästä kaveruudesta ja toivottaa hyvää syksyä sekä näkemisiä ensi kesänä

Kuvat: **Aija**

Raiskilla on homma hanskassa. Lapset aloittelemassa nuotioil-

Lapset esittivät iltaohjelmaa.

Raimo opasti tulentekoon ja lapset harjoittelivat kiehisten vuolemista. Tässä lopputulos.

Leiriläiset potretissa.

Raiski järjesti kanoottikurssin inkkari- ja eskimokanooteilla. Molempia malleja oli mahdollisuus kokeilla.

Ehdotus Tunturiladun lippusäännöksi

Johdanto

Tunturilatu ry:n lippuja ovat sompalippu, pienoislippu, isännänviiri ja sudenpäästandaari.

Tunturilatu ry:n lippujen käytössä noudatettakoon tätä ohjetta. Täydentäviä ohjeita tarvittaessa antavat Tunturilatu ry:n johtokunta ja lippuväärti.

Tämän ohjeen on Tunturilatu ry:n yleiskokous hyväksynyt xx.xx.xxxx.

Sompalippu ja sen aihe

Tunturilatu ry:n sompalipun heraldinen selitys on lippukirjassa.

Sompalipun heraldista aihetta voidaan Tunturilatu ry:n johtokunnan päätöksellä käyttää järjestöön liittyvänä tunnuksena sellaisena tai osittaisena. Tunturilatu ry:llä on oikeus kieltää aiheen käyttö yksittäisissä yhteyksissä.

Sovellusohje:

Lipun aihetta voidaan käyttää esim. Tunturiladun tai tunturikerhojen merkeissä, lomakkeissa ynnä muissa vastaavissa yhteyksissä. Lupa aiheen käyttöön haetaan Tunturilatu ry:n johtokunnalta.

Liputustilaisuudet ja lipun käyttö

Tilaisuuksien, joissa Tunturilatu ry:n lippua käytetään, tulee olla hengeltään ja sisällöltään tunturilatulaisia, arvokkaita ja kulultaan järjestelmällisiä.

Lipun käytöstä päättää Tunturilatu ry:n johtokunta.

Sovellusohje:

Suomessa on eri yhteisöjen lippumenoissa paljon erilaisuutta, mikä johtuu lähinnä perinteistä ja vaikutteista, joita on omaksuttu eri tahoilta. Aivan ehdottoman oikeaa tapaa ei siis ole, vaan kysymys on siitä, minkälaiset muodot järjestö katsoo sopivammiksi omaksua. Lippua käytettäessä tulee kuitenkin huomioida lainsäädäntö sekä yleiset liputuskäytännöt.

Tähän lippusääntöön liittyy ohje lipun käsittelyssä eräissä tilanteissa:

- Tunturilatu ry:n lippua tulee käyttää tilaisuuksissa kuten
- Tunturilatu ry:n talvipäivillä, kesäpäivillä ja susiaisissa ja vastaavissa tilaisuuksissa,
- Tunturilatu ry:n erityisissä juhlatilaisuuksissa kuten vuosijuhlissa ja vuosikokouksissa,
- Suomen Ladun tai muiden järjestöjen tilaisuuksissa, joihin Tunturilatu ry osallistuu ja joissa liputetaan,
- yleensä tilaisuuksissa, joissa edustetaan koko Tunturilatu ry:tä ja tilaisuus edellyttää liputtamista.

Tunturilatu ry suosittelee lippua käytettäväksi seuraavissa tilaisuuksissa:

§ Yleisissä kunnianosoituksissa sankarihaudoilla esim. itsenäisyyspäivänä, vainajien päivänä, puolustusvoimain lippujuhlapäivänä ja niihin liittyvissä paraateissa, milloin Tunturilatu ry tai tunturikerho osallistuu niihin.

- Tunturikerhojen erityisissä juhla- ja muissa tilaisuuksissa,

§ Tunturilatu ry:n tai tunturikerhojen jäsenten merkkipäivinä, milloin halutaan lipun käytöllä kunnioittaa jotakin erityisesti ansioitunutta jäsentä,

§ Tunturilatu ry:n tai tunturikerhojen jäsenten siunaustilaisuuksissa, milloin halutaan lipun käytöllä kunnioittaa jotakin erityisesti ansioitunutta jäsentä ja kun yhdistys tai kerho osallistuu vainajan saattajiin.

§ Yleisissä valtakunnallisissa, maakunnallisissa ja paikallisissa juhlatilaisuuksissa, joissa toistenkin kansalaisjärjestöjen liput esiintyvät.

Tilaisuuteen valittava lippu määräytyy tilaisuuden luonteen mukaisesti.

Sovellusohje:

Sompalippua käytetään yhdistyksen arvokkaimmissa tilaisuuksissa sekä tilaisuuksissa, joissa edustetaan yhdistystä ulospäin, isännänviiriä käytetään maastotilaisuuksissa, sudenpäästandaaria käytetään huomionosoituksena sekä susien kokouksissa puheenjohtajan pöydällä.

Lippuvartio

Tunturilatu ry:n sompalippua käytetään yleensä lippuvartion kanssa.

Lippuvartioon kuuluminen on kunniatehtävä, jonka osanottajat määrää Tunturilatu ry:n johtokunta tai tunturikerhon kerhotoimikunta. Vartioon valittujen tulee perehtyä lippumenoihin ja pukeutua yhdenmukaisesti juhlamenojen ohjaajan tai seremonian määrittämällä tavalla, yleensä asuna on tumma puku tai kansallispuku.

Lippuvartijat käyttävät airutnauhoja.

Lippuvartion muodostavat lipunkantaja ja vähintään kaksi lippuvartijaa. Jos toinen lipunvartijoista on nainen, hän asettuu lipunkantajan oikealle puolelle.

Milloin järjestöliput esiintyvät kannossa, on suositeltavaa että tilaisuudessa on mukana myös kansallislippu, jolloin se esiintyy ensimmäisenä arvokkaimmalla paikalla. Sekä Suomen lipulla että järjestölipulla on aina oltava oma lippuvartionsa.

Sovellusohje:

Jos saattueena olevista lipuista muodostetaan lippulinna, on lippu vain lipunkantajan saattamana.

Kansallislipun vartijoilla on sinivalkoinen airutnauha. Järjestölipun airutnauha voi olla myös maakunnallisten tai järjestön omien värien mukainen. Airutnauhaan voi suositella enintään kolmea väriä. Airutnauha kulkee miehellä oikean ja naisella vasemman olkapään yli. Nauha sidotaan löysällä solmulla hieman vyötärön alapuolelle päiden ollessa yhtä pitkät. Sininen väri tulee alapuolelle.

Airutnauhaa ei käytetä kansallis- ja sotilaspukujen kanssa, jotka jo sinällään ilmaisevat kansallisuutta.

Lipun nosto ja lasku

Tunturilatu ry:n tai tunturikerhojen tapahtumissa liputus aloitetaan juhlallisella lipunnostoseremonialla. Vastaavasti liputus lopetetaan lipunlaskuseremonialla.

Sompalippu ja varusteet

Sompalippu ja sen varusteet ovat lippukirja, lipputanko varusteineen, kantovyö, lipputeline ja säilytyspussi.

Lippukirja

Lippukirja tehdään aina lipun valmistuttua. Siihen kirjoitetaan lipun heraldinen selitys: muoto, jako ja värit, materiaali, työtapa ja tunnukset sekä selitys lipputangosta ja varusteista. Lisäksi siihen on syytä liittää kuvia naulaus- ja vihkimistilaisuuksista ja muista huomattavista juhlatilaisuuksista, joissa lippua käytetään. Lipun sanallisella selityksellä on merkityksensä, koska lippu ja sen piirustukset saattavat kadota ja kulua. Lippuselityksen perusteella lipun uudelleen muotoilu on helppoa.

Lipputanko

Kannettavat liput tulevat kysymykseen kulkueissa, marsseilla ja sisäliputuksessa. Tanko on tavallisesti kaksiosainen, kummassakin osassa on metallinen jatkohela. Tangon alapäässä on metallinen hela eli kenkäin kulumisen estämiseksi. Tangon yhteispituus on noin 230 - 320 cm lipun koosta riippuen. Tangon vahvuus (poikkileikkaus) on 30 - 40 mm. Tangon puuosaksi sopii kunnollisesti kuivattu koivu tai mänty. Miellyttävän muodon saamiseksi tanko voidaan tehdä alapäästään suippenevaksi.

Tangon yläpäähän kiinnitetään messinkinen sudenpää-kärkikoriste.

Kantovyö on tarpeellinen lipun kantamisen helpottamiseksi ja se tehdään nahasta.

Lipputeline on tavallisesti tehty metallista riittävän raskaaksi, jotta lipun paino ei kaataisi sitä. Lipputeline voi olla yhtä tai useampaa lippua varten.

Säilytyspussi on useimmiten tehty telttakankaasta vahvistettuna nahalla. Pussin tulee olla tilava, jotta lippu on helppo sijoittaa.

Sompalippu on tarkoitettu 8-10 metrin pituiseen tankoon.

Tunturiladun lippu liehui ensi kerran salossa Kiljavalla pidetyillä Tunturiladun kevätpäivillä.

Lipun säilytys ja hoito

Lippu tulee säilyttää sen asemaa ja arvoa vastaavalla tavalla.

Tunturilatu ry:n johtokunta voi nimetä järjestön jäsenistä vuodeksi kerrallaan lippu-väärtin, jonka tehtävänä on huolehtia lipun ja sen tarvikkeiden säilytyksestä ja kulloistenkin päätösten mukaisesti sen toimittamisesta lipun tarvitsijalle. Lippuväärtin tehtävänä on myös tarkkailla lipun kuntoa ja toimeenpanna tarvittavat ylläpitotoimen-piteet.

Lippua toiselle paikkakunnalle lähetettäessä tulee huolehtia siitä, että lippu on pakattu turvallisesti.

Pienoislipun, sudenpäästandaarin ja isännänviirin käyttö

Pienoislippu

Tunturilatu ry:n pienoislippu on pöydälle sijoitettavassa tangossa pidettävä, pienennetty sompalippu. Pienoislipun paikka on tilaisuuden isännän tai puheenjohtajan edessä Suomen lipun vierellä yleisöstä katsottuna vasemmalla.

Pienoislippu edustaa samoja arvoja kuin varsinainen lippukin ja siksi sitä tulee käyttää yhtälailla arvokkaasti.

Isännänviiri

Tunturilatu ry:n isännänviiriä voidaan tilaisuuden johtajan harkinnan mukaan käyttää

- Tunturilatu ry:n jäsenten ja tunturikerhojen tilaisuuksissa,
- Tunturilatu ry:n kämpillä silloin kun kämpällä oleskellaan,
- Tunturilatu ry:n tai tunturikerhojen maasto- tai muissa tapahtumissa milloin sompalippu ei ole läsnä,

Tunturilatu ry:n sompalippua ja isännänviiriä ei käytetä samassa tapahtumassa.

Hyvään liputustapaan kuuluu, että isännänviiri lasketaan yleiseksi liputuspäiväksi. Isännänviiriä ei tarvitse laskea yöksi. Isännänviirillä ei suoriteta suruliputusta.

Sudenpäästandaari

Sudenpäälippua käytetään huomionosoituksena, josta ohjeet sisältyvät Tunturilatu ry:n huomionosoitusjärjestelmään sekä susien kokouksissa puheenjohtajan pöydällä.

Lipun hävittäminen

Täysinpalvellut lippu säilytetään museaalisesti tuleville sukupolville.

Baazo esittelmässä keittimiä.

Tunturiladun toimintaa tutuksi

Iitu hotkaisi hetkessä kolme kuksallista.

Pönttökahvi saa hymyn huuleen

Suomen Ladun 50. leiripäiville oli Tunturilatu vaelluskilpailun järjestämisen lisäksi pystyttänyt myös varusteiden esittely- ja neuvontapisteen, jota reunusti kaikista tunturikerhojen logoista tehty kylttitarha.

Esillä oli erilaisia majoitteita kuten talviteltta, kesätelttoja, laavuja, loue ja kota. Majoitteet olivat kalustettuja ja samalla osan esittelijöistä yöpymispaikkoja. Talvivaelluksella tarvittavia oleellisia varusteita oli sijoitettu talviteltan läheisyyteen mm. lumilapio, ahkio, sukset ja sauvat.

Kuivamuonaa myynnissä

Suuren teltan sisällä sateensuojassa oli näytteillä yhdellä pöydällä ensiapuun ja turvallisuuteen liittyviä tarvikkeita, toisella pöydällä kattava kokoelma erilaisiin käyttöolosuhteisiin tarkoitettuja keittimiä polttoaineineen. Tunturiladun esitteitä sekä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta oli otettavissa sekä ostettavissa omalla pöydällään.

Kuivattuja ruoka-aineita minigrip-pusseissa oli laaja valikoima ripustettuna alustalle teltan seinällä. Rinkkoja ja retkiasusteita löytyi monenmoisia.

Mielenkiintoa saivat osakseen erilaiset ulkona käytettävät puilla toimivat lämmönlähteet. Laavumme edessä olevalla Klapi-pönttökahvikeittimellä Kösä keitti loitsun kera nokipannukahvit useasti päivässä. Tilapäisen asennon, sadesuojan eteen, vanerilevyn päälle lavastettua nuotiota tarvittiin lainaksi Suomen Ladun päälavan eteen avajaisjuhlallisuuksien ajaksi.

Esittelypisteen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Kyösti Lamminjoki apunaan Baazo Rantanen, Markku Loisa, Ossi Palojärvi, Petri Teräväinen ja Tuomo Väliaho. Porukassa jokaisella oli oma osaamisalueensa ja kävijöitä pyrittiin ohjaamaan oikean esittelijän puheille, jos aiheesta halusi tietää enemmän. Vaeltaa voi monella tavalla ja monin varustein, riippuen omista mieltymyksistä ja kehon käyttäytymisestä. Mottomme oli, että kerromme vain ja ainoastaan omia kokemuksiamme ja käsityksiä asioista, jotka tunnemme. Samalla tuomme esille, että tapamme on vain yksi tapa. Vierailijoiden kanssa syntyikin mielenkiintoisia keskusteluja vaelluskokemuksista.

Telttamme toimi sateisen sään takia myös vaelluskilpailun päätepisteenä, jossa kilpailijat luovuttivat kilpailukorttinsa, -numeronsa ja yhtenä kilpailutehtävänään valmistamansa riipukset. Kuuma mehu teki kauppansa kylmänkohmeille kilpailijoille.

Suoritimme esittelytiloissa kyselyn, millä nimillä retkeilyväki kutsuu kattilanpidintä. Voimme todeta, että rakkaalla lapsella on monta nimeä kuten: apukäsi, elukka, kahva, kita, klipsu, kone, kotka, kourasin, koustikka, kripa, krokotiili, kylmäkoura, kädenjatko, kähmy, moduli, näpsytin, odin, oma apu, otin, papukaija, poro, ripa, sakset, se… se…Se… NO SE!, se vehe, sakset, sorkka, säplä, tarvekalu, turvatartuin ja tt. Parhaimmat naurut kirvoitti nimitys ”se… se…Se… NO SE!”

Tuomo Väliaho

Kylttitarha johti Tunturiladun esittelypisteeseen.

Leiripäivien vaelluskisassa tunturilatulaiset nyt järjestäjän roolissa

Soikos se tuohiharppu?

Tunturilatu järjesti vaelluskilpailun osana Suomen Ladun 50. leiripäivien ohjelmaa. Vaelluskilpailun rata muodostui 11 rastista Tunturikeskus Kiilopään lähimaastossa.

Järjestäjien ydinporukkaan eli kilpailutoimikuntaan kuuluivat **Pertti Meriläinen** (kilpailun johtaja), **Hannu Maula** (ratamestari), **Marita Maula** (tehtävät), **Martti Mäkelä** (turvallisuus) ja **Hanna Sinilehto** (talkooväki). Lisäksi rastipäälliköinä ja rastihenkilöinä oli talkoolaisia eri kerhoista yhteensä noin 40 henkeä.

Arvo Anivuo kuuntelee, soikos se tuohiharppu oikein?

Uusi kokemus

Itselleni leiripäivät ja vaelluskilpailu olivat täysin uusi kokemus. Kiilopäällä olin sentään käynt aiemminkin ja tuttuja ihmisiä tuli vastaan yllättävän paljon.

Tunturiladun joukkueita ei kilpailun järjestävänä seurana voinut osallistua, mutta muutamia tuttuja kasvoja näkyi muiden latuyhdistysten joukkueissa. Kilpailua edeltävä päivä meni valmistelutehtävissä, minkä vuoksi moni mielenkiintoinen tapahtuma jäi harmikseni näkemättä.

Tehtäväpapereista oli tulla selluloosaa

Kilpailupäiväksi sää muuttui sateiseksi ja hienot maisemat peittyivät pilviverhon taakse.

Tunturin huipulla sateessa ja tuulessa vietetyt kuusi tuntia koettelivat niin rastihenkilöitä kuin kilpailijoitakin ja tehtäväpaperit olivat vähällä muuttua kasaksi selluloosaa.

Lähtötehtävän arvostelu oli tarkkaa puuhaa.

Syvän haavan saanutta potilasta autettiin ensiapurastilla.

Rastitehtävät oli laadittu monipuolisiksi, joten tehtävissä saatiin hajontaa joukkueiden välille. Yksittäisessä tehtävässä onnistuminen tai epäonnistuminen ei kuitenkaan vaikuttanut kokonaistulokseen merkittävästi ja toisaalta kaikkien tehtävien hallitseminen oli lähes mahdotonta. Lopputuloksissa joukkueet olivat hämmästyttävän tasaväkisiä, mutta A- ja B-sarjojen kolmen kärki oli selvästi omalla tasollaan.

Sääolosuhteet hankaloittivat suunnistusta ja viimeiset partiot vaikuttivat silminnähden uupuneilta. Loppuajan toimettomana odottaminen ja hyiset olosuhteet saivat nuorimmat rastihenkilöt jo kärsimättömäksi. Piinallinen odotus loppui aikanaan ja pääsimme nauttimaan saunan lämmöstä ja maittavasta päivällisestä. Illalla rastiporukkamme kokoontui vielä tarkastamaan vastauspaperit ja saatoimme jättää tulokset Maulojen tulospalveluun, joka työsti tuloksia vielä myöhään yöhön.

Jälkeenpäin kuulin, että yleisö oli seurannut kilpailua suurella mielenkiinnolla. Vesistönylitystehtävä oli ollut niin viihdyttävää katsottavaa, että joku oli jaksanut seurata touhua tuntitolkulla.

Kilpailusta jäi kokonaisuudessaan positiivinen kuva ja mieleen jäi kytemään kipinä kokea kilpailu myös osallistujan näkökulmasta. Kaiken kaikkeaan mukava kokemus.

Teksti: **Panu Loisa**
Kuvat: **Marita Maula**

Tikkupullan paisto kuului vaelluskisan tehtäviin.

Vesistön ylitystä jaksoivat muutamat seurata tuntitpolkulla.

Halti jäi vappuna valloittamatta

Kuonjarjohkan ilta-aurinko oli etelän naisille kokemisen arvoinen näky.

Helppo ensimmäinen päivä lupaili hyvää Tunturikerho Geatkin naisten hiihtovaellukselle, mutta toisin kävi.

Saarijärvelle hiihto oli helppo, kun pääsimme hiihtämään eräoppaiden tekemää latua pitkin kämpälle.

Meekon sijaan oli pakko jäädä Kuonjarjohkaan

Seuraavana aamuna kun lähdimme kohti Kuonjarjohjaa tuuli yltyi ja yltyi, kunnes olimme myrskyn armoilla.

Tavoitteenamme oli hiihtää Meekolle ja yöpyä autiotuvassa, mutta yhdistelmä kaamea vastatuuli, ylämäki, sankka lumipyry ja irtolumi kaatoivat suunnitelman.

Edettävä oli, jotta emme olisi jäätyneet pystyyn. Kelkkauran merkkiviitoista ei seuraavaa näkynyt. Laskettelulasit osoittautuivat verrattomaksi apuvälineeksi.

Kaverin kanssa ei pystynyt puhumaan, juominen ja syöminen olivat lähes mahdottomia toimenpiteitä. Niinpä kun pääsimme Kuonjarjohjan kämpälle, jäimme yöksi siihen.

Lumiukko ilmestyi ovelle

Seuraavana päivänä keli muuttui jälleen suotuisaksi ja Meekolla pysähdyimme päiväpalalle ja jatkoimme sen jälkeen matkaa Pihtsukselle. Olimme varanneet Haltin varaustuvan, mutta emme päässeet sinne asti. Sinne oli määrä jatkaa seuraavana aamuna, mutta...

Lumiukko ilmestyi tuvan ovelle aamukuudelta, mutta ääni oli Jatan ääni, joka sanoi: - Mää pelkäsin, että en löydä takaisin huusista, kun mökkiä ei näkynyt lainkaan.

Olimme taas myrskytuulen armoilla. Onneksi emme jatkaneet illalla Haltin tuvalle.

Iltaa kohden tuuli laantui ja saatoimme jo ulkoilla ilman täysvarustusta eli laskettelulaseja ja totaalisuojausta.

Tuvassa oli väkeä paljon, mutta kaikki sovimme sinne sulassa sovussa. Tuvassa poikkesi myös kaveri, jonka molemmat sukset olivat katkeneet. Näppäränä poikana hän oli siirtänyt siteet edemmäs ja sukset pelasivat hyvin.

Simaa ja donitseja

Vappuaatto valkeni onneksi rauhallisemmissa merkeissä ja valmistauduimme paluumatkalle. Halti jäi huiputtamatta, mutta ehkä sitten seuraavalla kerralla. Joskus.

Hiihdimme Meekon varaustuvalle viettämään vappua. Airilla oli ahhkiossaann meille simaa, donitseja ja ilmapallot.

Vapun kunniaksi söimme hienosti ulkona. Keitimme makkarat kattilassa sisällä, mutta söimme ne terassilla.

Vapunpäivän hiihtourakkana oli matka Meekolta Kuonjarjohkan kautta Termikselle. Keli oli hyvä, joten kun olimme nousseet Kuonjariin, päätimme toteuttaa alkuperäisen suunnitelmamme ja ja tkaa matkaa Termikselle. Päivä oli kaunein koko reissun aikana. Aurinko paistoi vihdoinkin.

Salmikurusta joutuisasti läpi suksilla

Hankikantoja hyödyntäen suuntasimme ensin Salmijärvelle, sitten Salmikurun päähän. Salmikuru näyttäytyi yhtä ylväänä kuin kesällä, mutta sitä pikin oli huomattavasti joutuisampaa edetä.

Termisjärvellä olimme aivan keskenämme. Kotimatka alkoi olla jo monen aatoksissa, sillä viimeisenä hiihtopäivänä matka Termikseltä Kilpisjärvelle taittui sutjakaasti hurjassa sivutuulessa.

Kilpisjärvellä meitä odotti automme, jolla hurautimme Kolariin asti. Siellä pääsimme saunaan ja nauttimaan hyvästä ruuasta ja yöunista puhtaiden lakanoiden välissä.

Teksti: **Eija**

Kuvat: **Jatta**

Vielä perjantaina Puhtsuksen kämppä kylpi auringossa, aamulla näkymä oli hieman erilainen.

Meekon varaustuvalla vappumieli löytyi ilmapalloista sekä Airin tuomista simasta ja donitseista.

Lähes lumeton Meekon laakso ja paljas Saivaara.

Lumimyrsky teki tepposensa ja porukkamme jäi kahdeksi päiväksi jumiin kämpille. Haltin huiputus oli pakko unohtaa, sillä myrskyn sekaan ei voinut mennä kuin aivan pakottavista syistä. Ja vessareissua varten piti varautua kunnolla.

Kiitos

kaikille Suomen Ladun leiripäivien vaelluskilpailutalkoisiin osallistuneille. Vankalla tunturilatulaisella retkeilyrutiinilla onnistuitte sadesäästä huolimatta tekemään kilpailijoille mieliinpainuvan tapahtuman!

Kilpailutyöryhmä

Kiitos

Kösä, Baazo, Markku, Ossi, Petri ja Tuomo Tunturiladun ja tunturilatulaisen toiminnan esittelystä Kiilopäällä.

Johtokunta

Aihkin kuulumisia

Tälle vuodelle varattuja viikkoja ovat 37, 38 ja 52.

Vuonna 2008 varattuja viikkoja ovat 10 - 17 sekä 20 ja 37.

Nopeat ovat nopeita myös varaamisessa ja saavat mieleisensä viikon Aihkista.

Varaukset soittamalla tai viestittämällä:

Raimo Pahkala

puh. 040 - 8396 683 tai 08- 637 009, sähköpostilla: raimo.pahkala@nic.fi

Aiun Uula

Ikä ja terveys

Kuusikymmentä vuotta täytettyään tuli Aiun Uulalle kutsu terveyskeskukseen ikäkausitarkastukseen. Lääkäri tutki miehen tarkkaan ja totesi että tämä on harvinaisen hyväkuntoinen ikäisekseen.

- Teillä Uula sitä on vielä kuusikymmenvuotiaana nelikymmenvuotiaan kunto, kehui tohtori.

- Nah, sen mie killa tiiän, miulla ol jo kakskymppisenä nelikymppisen olo, vastaa Uula.

Ankara selkäkipu oli iskenyt Aiun Uulaan, jonka vuoksi täytyi hakeutua terveyskeskukseen apua saamaan. Aikansa odoteltuaan Uula pääsi viimein tohtorin pakeille.

- Jaahah, isäntäkö sitä kärsii selkäkivusta, tutkaili lääkäri.

- Nah, ei siithä kyllä nauttiakhan voi, vastaa potilas.

Aiun Uula oli viety terveystalolle lääkärintarkastukseen. Nuori virkaatekevä lääketieteen kandidaatti ei tutkimuksellaan herättänyt ikämiehen luottamusta. Tämä ei ollut pahemmin puhellut, selaillut vain enimmäkseen papereitaan ja todennut lopuksi:

- Taitaa olla heikot keuhkot.

Uula jolta korkea ikä oli heikentänyt myös kuuloa, purki mieltään kotiväelle:

- Nah, lekurin ketahle, se sano vaan jotta ”heikun keikun” ja otti kolome kymppiä maksua.

Lääkäri tutki Aiun Uulan kuntoa ja totesi vanhuksen kuulon heikentyneen merkittävästi ja suositteli sen vuoksi tälle kuulolaitteen hankintaa.

- Nah, mitähä se sellanen laite mahtaa maksaa, tiedustaa potilas.

- Maksaahan se, hyvän laatuinen koje maksaa noin neljä tuhatta markkaa, arvioi tohtori.

- Nah, en mie taija sithen ottaa. En mie oo koskhan kuullu neljän tonnin arvostha juttua, päätteli Uula.

Muuan kyläläinen päivitteli Aiun Uulan korkeata ikää, jolloin tämä sai aiheen valistaa:

- Nah, en mie vanha oo. Mun äijivaari se vain ois vanha. Se ois satakolkytä ja risat, jos se vielä eläis.

- heikha -

Kiisalle uusi keittokatos

Tunturiladun talkooväki on toteuttanut kuluvan kesän aikana retkeilijöiden pitkäaikaisen toiveen, rakentamalla keittokatoksen Kiisajärven rantaan.

Kämppätoimikunnan suunnitelmassa on ollut jo vuosikausia rakentaa keittokatos myös Kiisalle, niin kuin on tehty Susikyrössä ja Talaksella, mutta kiinteistöjen kunnossapitotyö on vienyt viime vuosina niin määrärahat kuin talkootyövoimankin.

Tänä kesänä keittokatostyö Kiisalle tuli mahdolliseksi, koska edellisvuosina oli ahkeroitu niin paljon, että kaikki välttämätön korjaustyö saatiin eri kiinteistöissä tehdyksi jo juhlasusiaisiin mennessä, (Kerrottu vuosien 2005 ja v.2006 Tunturilatu-lehdissä).

Rakennuslupa katokselle edellytti sen valmistumista syyskuun alkuun. Johtokunta oli myöntänyt rahat tälle rakennushankkeelle jo viime vuonna.

Kämppätoimikunta on muutenkin sitä mieltä, että oli vain hyväksi pitää välivuotta suurten korjaustöiden osalta, koska näin saatiin mahdollisuus uudisrakentamiselle, joka on vähän erilaista, kuitenkin ihan mukavaa vaihtelua korjausrakentamiselle.

Keittokatostyötä saatiin tehdä hyvien ilmojen aikaan ja toteutui näin nopeasti vain sillä edellytyksellä, että saatiin viikolle 29 ylimääräinen talkooväki tekemään betoniperustukset, jotka sitten saivat rauhassa saavuttaa seuraavan viikon aikana tarvittavan lujuuden varsinaista katoksen puurakennelmaa varten.

Tämä ahkera talkootyöväki, yhdeksän henkilöä uudisti tällä samalla viikolla vielä rantalaiturin, kuljettivat rakennustarvikkeet maantieltä ylös tontille Topin avustuksella, kuorivat keittokatoksen ja laiturin runkopuut, tekivät tarvittavat kauppareissut niin, että kaikki oli valmista aloittaa katoksen rakentaminen perustuksen päältä, kun talkootyöväki taas saapui viikon 31 alussa Kiisalle. Talkooporukassa oli useita samoja henkilöitä kuin viikolla 29.

Tämän talkooviikon aikana Kiisalla työskenteli 11 henkilöä, jotkut jopa kellon ympäri niin, että katos oli valmis samaisen viikon perjantai-iltana.

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Kiitän teitä kaikkia tunturilatulaiset, jotka olitte mukana tässä Kiisan talkootyössä, erityiskiitos emäntäväelle. Kiitos myös Nuvvuksen kylän Mattilan talon isännälle Toivo Paltolle siitä suuriarvoisesta kuljetuspalvelusta, jota ilman mitenkään emme olisi selvinneet tästä urakasta sekä Utsjoen kunnan rakennusviranomaisille myötämielisestä suhtautumisesta Susi-Kiisan rakennushankkeille.

Muistettakoon vielä kiitollisuudella, että Paavo on tehnyt juhannuksen aikaan Aihkin korjaustyöt kuntoon ja Kale on hoitanut Susi-Talaksen saunan pesuhuoneen lattian rakennustarvikkeiden huolehtimisen Turusta Talaksen maisemiin.

Kuluneen vuoden aikana tunturilatulaisten käydessä kämpillä, ovat he myös huolehtineet erilaisista huoltotöistä, lumenluonneista, siivouksista, polttopuun siirtämisistä suojiin jne.

Talkootyöviikkojen 29 ja 31 eri vaiheista kertoo Irma tarkemmin seuraavassa lehdessä.

Talaksen pesuhuoneen lattian korjaustyö ym. isommat korjaustyöt Talaksella siirretty ensi kesään (Tarkemmin TL 01/2008).

Kämppäisäntä teki myös talkooviikon 31 aikana perinteisen kämppäkierroksen Tunturiladun kiinteistöille. Todettiin, että korjaustyötä ja erimuotoista paranneltavaa riittää. Esim. kämppien varustelu ja yleiskunto, jäte- ja käymäläasiat, polttopuutilanne, paloturvallisuus yms.

Talkoovikkojen yhteydessä laskettiin myös käyttöasteet eri kämpillä.

Tulevaa:

Pienimuotoista korjaustalkootyötä Susi-Kyrössä ruskan aikaan **viikolla 38/2007 toteutetaan**.

(Työ esitelty TL-lehdessä 2/2007). Ennakkoilmoittautuminen talkoihin tärkeää työ- ja ruokailujärjestelyn takia!

Ilmoittautuminen:

Pekka Kallio puh. 050-5272796

Lea Sarkeala puh. 0400-299956

Turku 13/08/2007

Pekka Kallio

kämppäisäntä

JK

Susi-Kiisan kammin vaahtomuovipatjat hävitetään kuluvan syksyn aikana. Uudet makuualustat Pekan kammiin hankitaan vasta, kun sisäpuolinen korjaustyö on tehty valmiiksi (ei tänä vuonna vielä). Kammissa yöpyvän on itse huolehdittava makuualustasta toistaiseksi.

Saamelaisten noitarumpujen maailma, osa 2

Rumpujen maailmankuva

Samaanin keskeisin käytännön tehtävä oli sairaiden parantaminen. Muita keskeisiä rooleja olivat ennustajan eli arpojan, rikoksen ja syyllisen paljastajan sekä tuomarin. Noidan taitoihin saattoi myös kuulua saada peurat noituudella kokoontumaan ja tulemaan metsästäjien luokse.

Kuviot on maalattu lepänparkin värillä. Saamelaiset ovat piirtäneet etukalvoille enemmän merkintöjä kuin mikään muu samanismia harjoittanut kansa.

Kaikissa kulttuureissa, joissa rumpua käytetään, sen kalvopintaa ei ole kuvitettu. Saamelaisten lisäksi kuvitus on ominaista eräille Altain kansoille ja jakuuteille, kun taas suomalais-ugrilaisiin kansoihin kuuluvilta manseilta ja hanteilta rummun pintakalvon kuvitus puuttuu.

Myös saamelaisten noitarumpujen kalvopintojen takana kuten puurakenteissakin on merkintöjä, joita toistaiseksi ei ole perusteellisesti inventoitu.

Rummun etupuoli oli sen julkinen osa, kaikkien nähtävissä, kun taas kalvon takapinta oli ”rummun sisin”. Se oli samaanin omaa ”sisäpiiri”-tietoutta, johon hän vihki vasta seuraajansa. Sisintä kalvopintaa hän itse rummuttaessaan katsoi, ja siinä olivat myös rummutusta säestävät metallihelyt ja amuletit, samaanin apu- ja suojelushenget.

Rumpujen maailmankuvan tutkimusta monimutkaistavat niiden yksilöllisyys ja monikäyttöisyys. Kuvituksen luonne on riippunut siitä, onko rumpu ensisijaisesti toiminut sielunmatkan varusteena vai onko se ollut ennustustehtävissä.

Rumpua voitiin vaihtaa kesken toimituksen. On käytetty kaksi rumpua, yksi taivas-, toinen manalanmatkoja varten. Saamelaisten noitarummut ovat monimuotoisia. Eräiden rumpujen ovaali kalvo on jaettu poikkiviivoin kolmeen tai viiteen (joskus kahteen) segmenttiin.

Rummuissa voi olla suuriakin eroja

Ideologinen ero segmenttijakoisen ja aurinkokeskisen rummun välillä saattaa joissakin tapauksissa olla suuri. Rummuissa varsin yleinen käärme- tai siksak-motiivi sijoittuu segmenttijakoisissa yleensä alisen maailman puolelle.

Aurinkokeskisessä rummuissa käärmemotiivi sijoittuu lähes poikkeuksetta aurinkosymbolin vasemmalle puolelle; vastakkaiselle puolelle kuin muut alisen todellisuuden symbolit, jotka sijaitsevat aurinkosymbolin oikealla puolella. Apuhenget olivat eläinhahmoisia, peurahärkä, kala, lintu.

Segmenttijaon on katsottu heijastavan käsitystä kolmiosaisesta maailmasta. Tämän mukaan maailmankaikkeus, kosmos, koostuu alimmasta, keskimmäisestä ja ylimmästä maailmankerroksesta.

Segmenteistä alimman on katsottu edustavan maanalaista vainajien ja maahisten reviiriä, tai vedenalaista saivoa; sinne on sijoitettu vainajauskoon liittyviä symboleja.

Keskimmäinen segmentti edustaa maanpiiriä, ihmisten ja eläinten asuttaman kosmoksen osaa ja ylin taivasta, jumalille ja taivaankappaleiden uskomusolennoille kuuluvaa osaa.

Eräiden rumpujen ylin segementti saattoi olla jaettu useampaan osaan kuvaamaan taivaanpiirin eri kerroksia. Yksinomaan segmenttihahmotuksen tarjoavat pohjoissaamelaiset rummut ovat vähemmistönä (kymmenkunta) säilyneiden runsaan seitsemänkymmenen rummun joukossa; jako vähintään kahteen segmenttiin on hahmotettavissa pariltakymmeneltä rumpukalvolta.

Toinen rumpukalvojen kuvituksen tyypillinen piirre on niiden aurinkokeskeisyys; aurinkoa edustaa nelikulmio (rombi), johon liittyy ristikuvio tai (harvemmin) ympyrä joko ristin kanssa tai ilman. Valtaosa säilyneistä rummuista edustaa ristikuvioista eteläsaamelaista rumputyyppiä (41 kpl), jota on kutsuttu Åselen tyypiksi.

Muutamat rummuista näyttävät erityisen selkeästi ilmaisevan pohjoisten kansojen standardikosmologiaa, jonka keskeisin elementti on sykliseen maailmankuvaan viittaava rummun pyöreä tai ovaali muoto. Olennaista on myös universumin jako kerroksiin ja näitä yhdistävä maailmanpatsas tai –puu.

Pelkistettynä tämä maailmankuva näyttäytyy rummuissa, joissa pylvästä korvaavat kerroksiin jätetyt ”reiät”. Näiden kautta mielletiin noidan sielun kulkeneen transsin aikana tapahtuneilla ekstaattisilla matkoillaan.

Noitarumpujen segmenttityyppiset rumpukalvot tarjoavat tulkitsijalleen jossain määrin vähemmän vaikean työmaan kuin aurinkokeskeiset. Samanistinen maailmankuva näyttäytyy niissä selkeämpänä kuin aurinkokeskisissä. Rummun kuvat kuvaavat maailmaa jossa liikuttiin. Tärkeimmät eläimet on kuvattu, tunturipeura ja poro, niitä uhkaavat petoeläimet. Elinkeinot näkyvät: metsästys, kalastus veneestä ja verkoilla sekä poronhoito. Tunturit ja järvet näkyvät. Ihmiset, jumalat ja jumalattaret, samoin asumisen kodat ja varastorakennelmat.

Kuviot kuvaavat myös tunkeutuvaa outoa uskontoa ja yhteiskuntaa. Kirkot ja talot kuvaavat mullistuksen aikaa, jossa monet elivät. Oli tärkeää osata olla ja elää sekä uuden että vanhan perinteen ajassa. Kirkon ja papin kuvaaminen kalvolle oli keino käsitellä uutta aikakautta.

Eri alueilla oli erilaiset rummut. Esim. saamelaisen ja nanaisamaanin rumpujen välillä oli siinä, että saamelaisnoidan tajunnan kartta oli hänen rumpukalvollaan.

Kun nanaisamaanin rumpu oli kuvia vailla, sielunmatkan ja tuonpuoleisen maisema oli neulottu seinävaatteeseen, jonka edessä hän toimi; samoin hänen otsalakkiinsa, samaanin sukkiin tai sammennahkakenkiin.

Irkku

Lähdekirjallisuus:

De Samiske Samlinger, Kaarasjok, 1990: SAMISK FØRKRISTEN TRO

Sunna Kuoljok, John E Utsi, Inga-Maria Mulk, Ájtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum, Jokkmokk, 1993: SAMERNA SOLENS OCH VINDENS FOLK

Odd Mathis Hætta, Alta Museum, 1994: SAMENES GAMLE RELIGION OG FOLKETRO

Juha Pentikäinen, 1995: SAAMELAISET – POHJOISEN KANSAN MYTOLOGIA

Tromsø Museum, 1997: OTTAR NR 4 : NOAIDIER OG TROMMER

Jukka Pennanen, Siida Inarin saamelaismuseo, 1998: SAAMELAISKULTTUURIN NÄYTTELYOPAS

Anna Westman, John E Utsi, Ájtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum, Jokkmokk, 1998: TRUMTID OM SAMERNAS TRUMMOR OCH RELIGION

Saamelaiskäräjien julkaisuja, 2004: SAAMELAISET SUOMESSA

Elina Helander, 2004: SILDE - SAMI MYTHIC TEXTS AND STORIES

Haluaisin samalla kannustaa harrastusnäytteen tekemiseen. Johonkin aiheeseen enemmän paneutuminen antaa retkeilylle ”lihaa luun ympärille”, kokemukset pohjoisessa syventyvät. Kun kokoat asiat paperille näet asiat hieman eri suunnasta ja uteliaisuus lisääntyy koskien aihepiiriä. Suosittelen lämpimästi.

Tervetuloa Satakuntaan **SUSIAISIIN 5.–7. 10.2007.**

Kokoonnumme Aittakarin leirikeskukseen Sääksjärven rannalle Kokemäelle,
jossa vietämme sään niin salliessa ulkoiluhenkisen viikonlopun syyskokousta unohtamatta.

Olette tervetulleita perjantaina 5.10. klo 18.00 lähtien.
Illan aikana on mahdollisuus saunoa ja uida sekä rupatella nuotion ääressä.
Myynnissä on pientä iltapalaa.

Lauantaina aamiaisen jälkeen luvassa on kevyt aamulenkki tai -jumppa.
Avajaisia vietetään klo 10, jonka jälkeen nautitaan kokouskahvit.
Tunturiladun syyskokous alkaa klo 11.00.
Kokouksen jälkeen lähdetään nauttimaan syksyisestä säästä ulkoilmaan, jossa on tarjolla kaikille sopivaa ohjelmaa. Iltasella saunan, uinnin jälkeen **Susiaiset ja Geatkin 10-synttärit.**

Sunnuntaina aamiaisen, aamuhartauden ja jumpan jälkeen on tarinaa **Puurijärven-Isosuon kansallispuistosta.**
Lippu lasketaan ruokailun jälkeen ja kotimatka alkaa puolilta päivin.

Osallistumismaksu: 8 €
Majoitus: 4 hengen huoneissa: 10 €/hlö/vrk (omat liinavaatteet)
• Yhteismajoitustilaa rajoitetusti: 5 €/hlö/vrk (makuupussit tai omat liinavaatteet)
• Teltta- ja vaunumajoitus ilmainen.
Ruokailut: aamupala 5 €/hlö, lounas 7 €, päivällinen 13 €.
Erityisruokavaliosta haluamme tiedot etukäteen ilmoittautumisen yhteydessä.

Ajo-ohje:
Aittakariin valtateiltä 2, 11 ja 12 eli Helsingin, Porin, Rauman, Tampereen ja Turun suunnista. Mikäli olet tulossa julkisilla ajoneuvoilla, ota yhteyttä niin järjestämme sinulle kuljetuksen joko Kokemäen linja-autoasemalta tai rautatieasemalta.

Ilmoittautumiset: 15.9. 2007 mennessä
Pirkko Liuksiala puh. ilt. 044 567 0244 tai sähköpostilla:
pirkko.liuksiala@huittinen.fi tai Riitta Aaltonen puh. 040 845 2501
tai sähköpostilla: riitta.aaltonen@pp1.inet.fi

Myytävänä myös pullaa, sämpylöitä, makkaraa, kahvia ym.

Tunturilatu
- erätaitoja ja elämyksiä

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry

Päätoimittaja:
Raimo Pahkala, Honkakatu 10,
87100 KAJAANI
puh. 08 637 009, 040 839 6638
raimo. pahkala@nic.fi

Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 02 5601 085, pk 02 566 654
satu.ojala@huittistensanomalehti.fi

Tunturilatu-lehden oma sähköpostiosoite:
tunturilatu@huittistensanomalehti.fi
Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Raimo Pahkala,
Iitu Gerlin, Juhana Häme

Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Satakunnan Painotuote Oy 2007

Ilmestymisaikataulu 2007:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
4.	16. 11.	4. 12.

Vuoden 2008 ilmestymisajat näet seuraavasta lehdestä.

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö
ei ole kieltänyt tietojensa antamista.
He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat,
lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:
Pirjo Sinilehto,
Veisunkatu 14 as. 5,
33820 TAMPERE,
puh. 040 763 1109
pirjo.sinilehto@kolumbus.fi.

HUOM. Suomen Latuun mm. Latu ja polku –lehteä varten jäsen ilmoittaa itse muutoksista
Marita Lassilalle puh. 09-4159 1116.
Nettisivuilla (www.suomenlatu.fi) on tätä varten lomake.

KAUPPA AVOINNA

Kaikki hyvät jäsenet ottakaa yhteyttä TL:n myyntiartikkeleiden tilausasioissa puh. 0400 644 246 ilt. tai viikonl. tai osoitteella Saarijärventie 7 A 5, 40200 Jyväskylä.
Toimitus tapahtuu postitse tai sopimuksen mukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun.
Tavaraa annetaan myös myyntitiliin.

Myyntiartikkeli	á €-hinta	Viitenro
Jäsenmerkki	1,70	123
Pinssi	1,70	136
Postikortit=kämpät 3 eril.	0,20	123
Eräretkeilyn perusteet	11,80	152
Balggis-polku	1,70	165
Susimerkki	5,00	123
Susimerkki nauhalla (susimerkit vain susille)	6,80	123
Kämppien avain	100,-	107
Jäsentarrat		123
-isompi (172x54 mm)	1,30 /kpl	
-pienempi (42x17 mm)	2,00/kpl/12 kpl liuska	
50-vuotishistoria -teos	15,00	220
Porannahkainen kahvipussi		
60-vuoden juhlaesine	30,00	204

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi (2) vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avainanomus on tehtävä TL:n johtokunnalle. Toimitus tapahtuu postiennakkona, karttojen, kämppäkorttien, käyttö- ja järjestyssääntöjen kera. Anomuskaavakkeita saa allekirjoittaneelta ja sihteeri Riitta Gerliniltä.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Sampo 800015-135331 ja tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut, myös uusien jäsenien jäsenmaksut tarpeellisin tiedoin (mm. osoite välttämätön) paitsi ns. ”vanhat jäsenet” maksavat aina jäsenmaksunsa Sammon jäsenmaksujen keräilytilille/TL, joka on jäsenmaksukortissa viitenumeroineen. Uudet jäsenet eivät voi maksaa tälle tilille.

KÄMPPIEN=KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖMAKSUT

Näitä maksuja suorittaessa on toivottavaa käyttää kämppien viitenumeroita. Tällöin ei tarvitse laittaa muita merkintöjä esim. kämpän nimeä. Viitteellinen maksusuoritus on paljon halvempi pankkikuluilta ja näin säästö on vuodessa huomattava pankkikuluissa. Kämpillä on edelleen rahalippaat, joihin voi myös suorittaa Tunturiladun yleisen kokouksen päättämän minimimaksun 4 €/vrk/hlö.

Aihkin kämppämaksu on 15 €/pv/koko kämppä. Viitenumero 806. Kämpän varaus tehtävä Raimo Pahkalalle, häneltä saa avaimen. Yhteystiedot löytyvät puheenjohtajan tiedoista.

Kämppien viitenumerot ovat: Susikyrö 505, Susi-Talas 602, Susi-Kiisa 709.

Yhteydenottoja odotellen!

Syysterveisin! Jaana Sorjonen

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n sääntömääräinen **syyskokous** pidetään
lauantaina 6.10.2007 klo 11
Aittakarin leirikeskuksessa, Sääksjärventie 110,
32920 Kauvatsa.
Sääntömääräisten syyskokousasioiden lisäksi kokouksessa käsitellään lippusäännön hyväksyminen.
Tervetuloa! Johtokunta

RETKIMUISTIO VUONNA 2007

Retkitoimikunta on koonnut listan niistä eri kerhojen suunnittelemista retkistä ja vaelluksista, joihin ovat tervetulleita kaikki tunturilatulaiset riippumatta siitä, ovatko he kerhojen jäseniä vai ei. Tapahtumien yhteyshenkilöt, jotka antavat lisätietoja on ilmoitettu tässä muistiossa tai saatte ne selville soittamalla kerhojen sihteereille, joiden puhelinnumerot ovat kerhopalstalla Tunturilatu lehdessä.

Syyskuu

5.9. – 13.9. **Syysvaellus** Okta
Sallan Pyhätunturi - Rukatunturi UKK- reittiä ja Karhunkierrosta pitkin. Telttavaellus.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut Raimo Pahkala 040 839 6638.

7. – 16.9. **Pyhäjotos** Kavtsi
Pyhä - Luoston kansallispuistoon.
Ruskavaellukselle lähdetään perjantaina 7.9. yöjunalla.
Tällä kertaa emme vaella ihan koskemattomassa maastossa ja tapaamme varmasti muitakin kulkijoita. Maisemat ovat joka tapauksessa hienot, jopa huikeat.
Tutustumme myös Pyhätunturin luontokeskukseen ja Lampivaaran ametistikaivokseen. Matkaa kertyy 70-100 km riippuen reittivalinnoista.
Jotoksen jälkeen Kairosmajalla on saunomis- ja ruokailumahdollisuus.
Paluu Helsinkiin sunnuntaina 16.9 aamulla.
Lisätietoja saat **www.laplandluosto.fi**
Jotoksen vetäjinä Iitu Gerlin ja Sirpa Alapuranen. Jotos toteutetaan rinkkavaelluksena omin teltoin ja omin eväin.
Jotos on vaatimustasoltaan vaativa vaellus.
Kavtsilta on mahdollisuus vuokrata varusteita mukaan.
Hinta-arvio juna- bussikuljetuksille on 200-260 € / hlö.
Lisätiedot ja ilmoittautunut 4.8 mennessä, Iitu Gerlin puh. 040 707 4598 tai iitu.gerlin@kolumbus.fi

Viikko 37 **Ruskavaellus Ylläksellä** Kumpe
Ilmoittautumiset ja tiedustelut Pentti Huikuri puh. 050 763 2276

Lokakuu

20.10.-27.10. **Pältsan ensilumet** Lapinkävijät
Owla
Vaellukselle lähtö Keinovuopiosta vähän Kilpisjärven eteläpuolelta. Autokyydillä Kummavuopioon, josta polkua pitkin kohti Ruotsin Pältsatunturia. Matka jatkuu Norjan Gappohytalle ja kohti Kilpisjärveä.Mukaan tarvitset lumikengät, koska olosuhteet voivat jo olla talviset.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut Aino Hämäläinen puh. 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Anjalle puh. 050 537 088

Maaliskuu 2008

viikko 11, 12 Hiihtovaellus Kilpisjärvi – Hetta – Susi – Kyrö Retkitoimikunta
7.3.08 junalla Kolariin ja edelleen linja-autolla Kilpisjärvelle.
Paluu 23.3.08 linja-autolla Kolariin ja junalla etelää kohti.
Yöpymiset kämpissä ja teltoissa.
Lisätietoja tulevissa TL-lehdessä tai Esa Säde puh.040 510 2895 tai Markku Salminen puh. 040 548 4600.

Monet kerhot menevät tunturiviikoilleen omilla linja-autokuljetuksilla. Kysy kyytimahdollisuutta, jos olet menossa samaan suuntaan ja samaan aikaan, se on kaikille edullista.

Ilmoittakaa kerhot retkiä, vaelluksia, melontaa, pyöräilyä jne. retkimuistioon, sillä joku tunturilatulainen voisi haluta mukaan kaverin puuttuessa, mielenkiintoisen kohteen takia, edullisemman kustannuksen takia jne.

Seuraavan retkimuistion aineisto 11.11.2007 mennessä osoitteella:

Markku Salminen, Vuoritie 24, 04400 Järvenpää
puh. koti (09) 2919916, matkap. 040 548 4600
sähköposti: markku.a.salminen@ netti.fi
Retkitoimikunta

Kavtsilaiset Kevolla

Huippurusinoita uurastuksen palkkana

Kevo opettaa kahlaamaan. Köysien avulla kahlaus sujuu runsaankin veden aikana turvallisesti.

Olin lauantai-iltana 16.6. Kenestuvan parkkipaikalla valmistautumassa tähän asti pisimpään rinkkavaellukseeni, Kavtsin kesävaellukseen Kevon luonnonpuistossa ja Paistuntureilla. Sää oli epävakainen ja sadekuuroja oli tullut pitkin matkaa.

Pääjoukko kuuden hengen ryhmästämme oli ehtinyt taipaleelle jo vähän aiemmin, kun telttakaverimme kanssa vielä jaoimme varusteita rinkkoihin.

Ensimmäisenä iltana oli kuljettavana kuuden kilometrin matka leiripaikalle. Pääsimme liikkeelle poutasäässä, mutta illalla yhdeksän maissa saavuimme sateiseen ja hiljaiseen leiriin. Olivatko muut jo nukkumassa?

No, eivät sentään kaikki.

Mieli teki poiketa polulta

Kuljimme kaunista Kevon kanjonireittiä polkua pitkin. Mieli olisi joskus tehnyt poiketa polulta ja syödä viime syksyn puolukoita. Sää oli aika viileä ja kostea. Illalla piti sukeltaa makuupussiin hyvissä ajoin, kun ei iltatoimien jälkeen tarjennut jäädä ulos istumaan.

Opettelimme nukkumaan ”näkkileivillä”, joita leiripaikoilla oli isot pinot. Ne olivat sellaisia puisia ritilöitä, joilla sai tasoitettua teltan alustan. Kovalta tuntuivat. Yhden yön nukuimme Fiellun putouksen pauhussa. Selvisimme kunnialla reitin sadoista rappusista, joita kiipesimme ylös ja alas.

Kahlaaminen jännitti

Joen ylitykset kahlaten jännittivät hiukan etukäteen, mutta vaijereista kiinni pitäen ei meillä ollut ongelmia.

Ruktajärvellä nukuimme hiukan tavallista pidempään. Kuivattelimme kenkiä ja vietimme tuplasynttäreitä – kaksosia kun ollaan.

Akukammille asti kuljimme lähes merkittyjä reittejä pitkin, vaikkemme enää olleet luonnonpuiston alueella.

Loppumatkalle osuvat reitin huiputukset Ristenasoaivi, Njávgoaivi, Guivi, Gáimmioaivi ja Nuvvoskáidi olivat reissun kohokohtia ”huippurusinoineen”.

Mielestäni parhaat yöpymispaikatkin sattuivat loppumatkalle. Olisikohan säätilan paranemisella ollut vaikutusta asiaan?

Keskiyön auringon näimme juhannuksen aatonaattona tunturiylängöllä Guovdoaivin pohjoisrinteellä. Oli niin upea kokemus, ettei ihan heti tullut uni silmään.

Tunturiylänköjen karu nummimainen kauneus teki muutenkin minuun vaikutuksen, silmänkantamattomiin vaivaiskoivuja ja varpuja kukkamättäillä koristeltuna. Norjan lumihuippuiset vuoret näkyivät horisontissa usean päivän ajan.

Juhannusaaton leiripaikkamme oli kaunis tunturikoivikko Bissocuollajoen haarakohdassa. Mietimme, mikä lintu helkyttää niin kirkkaalla äänellä. Kiipesimme illalla maisemia ihailemaan Bissocuollanvarrille. Löytyi sieltä ne seitsemän erilaista kukkaakin tyynyn alle juhannustaiaksi. Viimeisen yön vietimme Susi-Kiisan tuvalla. Ihanaa päästä saunaan! Toivottavasti emme häirinneet kovin pahasti kirjosieppoa, jolla oli pesä saunan kuistin telkänpöntössä.

Olimme matkan varrella oppineet toisiltamme uusia kasveja: kurjenkanervat, sieliköt ja uuvanat. Linnuista olimme tunnistaneet riekon, tunturikihun, taivaanvuohen ja kapustarinnan.

Mutta mikä oli se tunturikoivikon helkyttäjä, jonka ääni toi mieleen tiltaltin?

Ja mikä oli se kuollut pikkulintu, jonka siivet olivat niin siniset?

Kuka oli jättänyt tassunjäljen porojen käyttämälle polulle?

Susi-Kiisan kirjahyllystä löytyi vastauksia joihinkin kysymyksiin, mutta vielä jäi paljon opittavaa.

Milloinhan lähtisin seuraavan kerran?

Teksti: **Anna-Kaisa Haapanen**
Kuvat: **Juha Kelkka**

Kavtsin vaellusryhmä Juha Kelkka, Eila Hyttinen, Panu Loisa, Anna-Kaisa Haapanen, Casper Väliaho ja Ripsi Leppälä.

Kevon avara maisema ja kaukana häämöttävät lumihuiput saavat kulkijan mietteliääksi.

Norjan lumihuippuiset tunturit näkyivät horisontissa usean päivän ajan.